

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 431/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. júla 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 3 T 168/2011 zo 17. februára 2012, uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 To 37/2012 z 26. apríla 2012 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 To 74/2013 z 5. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. decembra 2013 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 168/2011 zo 17. februára 2012, uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 To 37/2012 z 26. apríla 2012 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 To 74/2013 z 5. septembra 2013.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 3 T 168/2011 zo 17. februára 2012 uznal sťažovateľa za vinného v bode 1 rozsudku z prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona a v bode 2 rozsudku za vinného z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom *ohovárania* podľa § 373 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona.

3. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie. Krajský súd uznesením sp. zn. 4 To 37/2012 z 26. apríla 2012 rozhodol tak, že odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu zamietol.

4. Proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 3 T 168/2011 zo 17. februára 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 4 To 37/2012 z 26. apríla 2012 sťažovateľ podal dovolanie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 2 Tdo 22/2013 z 28. mája 2013 zrušil uznesenie krajského súdu sp. zn. 4 To 37/2012 z 26. apríla 2012. Najvyšší súd zároveň vrátil vec krajskému súdu a prikázal mu, aby vo veci opätovne konal a rozhodol.

6. Krajský súd po opätovnom prerokovaní veci rozsudkom sp. zn. 4 To 74/2013 z 5. septembra 2013 sťažovateľa uznal vinného z prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona a zároveň ho oslobodil spod obžaloby pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ohovárania

podľa § 373 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona. Krajský súd odsudzujúci výrok odôvodnil takto: „Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný [REDAKOVANÉ]... uznáva za vinného, že v liste zo dňa 24.01.2007, adresovanom a dňa 25.01.2007 doručenom Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, so sídlom Župné nám. č. 13 v Bratislave a jeho prostredníctvom aj Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, so sídlom na Štúrovej ulici č. 20 v Bratislave, podal trestné oznámenie na okresného prokurátora pre Bratislavu I, [REDAKOVANÉ] a sudcov Okresného súdu Bratislava I. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], s cieľom privodiť ich trestné stíhanie, v ktorom ich rozpore so skutočnosťou nepravdivo obvinil zo spáchania viacerých trestných činov, najmä zo zneužívania právomocí verejného činiteľa podľa § 158 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., poškodzovania cudzích práv podľa § 209 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., krivého obvinenia podľa § 174 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., marenia spravodlivosti podľa § 170 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a iných, ktorých sa mali dopustiť v súvislosti s ich právomocou a zodpovednosťou prokurátora a sudcu svojim úmyselným nezákonným rozhodovaním a nezákonným postupom pri vykonávaní úkonov trestného konania vo veci stíhania [REDAKOVANÉ] za trestný čin poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona, vedeného na Okresnom riaditeľstve PZ Bratislava I. Oddelenie skráteného vyšetrovania Staré mesto - západ, pod ČVS: ORP1006/SMz-2002 a v konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava I, pod sp. zn. Tp 106/04 a Tp 749/04, v dôsledku ktorých mal byť [REDAKOVANÉ] v súvislosti s týmito trestnými konaniami nedôvodne a nezákonne trestne stíhaný, zadržaný a vzatý do väzby, hoci sa tieto skutočnosti nezakladajú na pravde a súčasne, v ktorom ich obvinil z eštébácko-prokurátorko-sudcovského konšpiračného komplotu, namiereného proti jeho osobe za opakovaného používania ďalších nepravdivých údajov a agresívnych, vulgárnych, hanlivých a hrubourážajúcich oslovení, špecifikovaných v jeho trestnom oznámení z 24.01.2007, okrem iného ich označil za kumpánov, kriminálnikov, eštébácku lúzu, štátnu mafiu a zločineckú čvargu, a teda iného lživo obvinil z trestného činu v úmysle privodiť mu trestné stíhanie. ...

Krajský súd v Bratislave na podklade odvolania obžalovaného [REDAKOVANÉ] preskúmal... zákonnosť o odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktorému predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je iba čiastočne dôvodné.

Pokiaľ ide o zistenie skutkového stavu je potrebné uviesť, že okresný súd v predmetnej trestnej veci vykonal dokazovanie zákonom predpísaným spôsobom a v rozsahu nevyhnutnom na zistenie skutkového stavu.

Pred prvostupňovým súdom na hlavnom pojednávaní bol vypočutý obžalovaný [REDAKOVANÉ], ďalej boli vypočutí poškodení - svedkovia [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], boli vypočutí znalci [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], svedkyňa [REDAKOVANÉ], za súhlasu procesných strán bola prečítaná výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ] z prípravného konania a boli oboznámené ďalšie listinné dôkazy, vrátane listu a elektronickej správy, ktoré boli podané obžalovaným. ...

Podľa názoru odvolacieho súdu, v posudzovanej trestnej veci okresný súd nepostupoval dôsledne v zmysle ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por., pričom dospel k nesprávnym záverom ohľadom výroku o vine obžalovaného [REDAKOVANÉ], čo malo za následok aj nesprávne rozhodnutie o uloženom treste. Takéto pochybenie potom zakladalo dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku v celom rozsahu...

Z týchto dôvodov Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací po zrušení rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo 17.02.2012 sp. zn. 3 T 168/2011 rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr por. vo veci sám tak, že obžalovaného [REDAKOVANÉ] uznal za vinného iba z prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že... (zopakované závery z výrokovej časti; pozn.)

Súd druhého stupňa tak v intenciách rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho z 28.05.2013 sp. zn. 2Tdo 22/2013 rozhodol nielen odsudzujúcim rozsudkom (skutok v bode 1), ale zároveň aj oslobodzujúcim rozsudkom (skutok v bode 2). V tomto kontexte treba poukázať na príslušnú časť odôvodnenia dovolacieho rozsudku, ktorú si v celom rozsahu osvojil aj krajský súd a preto nepovažuje za

potrebné tieto závery znovu opakovať. Odvolacie námietky obžalovaného boli v podstate totožné s jeho neskoršími dovolacími námietkami. ...

Odvolací súd u obžalovaného [REDAKOVANÉ] nevzhliadol poľahčujúce alebo priťažujúce okolností. Z týchto dôvodov nebolo potrebné znižovať hornú hranicu ani zvyšovať dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Vychádzalo sa preto z rozpätia trestnej sadzby pri tomto prečine od jedného do piatich rokov.

Vzhľadom na účel trestu a všetky jeho funkcie, ktoré má plniť a ktoré je potrebné pri jeho ukladaní sledovať... možno považovať trest odňatia slobody vo výmere 17 mesiacov za dostatočný a primeraný k spáchanému prečinu, keďže obžalovaný lživo obvinil z trestného činu viaceré osoby (dvoch sudcov a jedného prokurátora) v úmysle privodiť im trestné stíhanie, akcentujúc zároveň otázku spravodlivého potrestania páchatela na základe zákona. Odvolací súd v danom prípade prihliadal aj na všetky ďalšie skutočnosti relevantné pre určenie druhu trestu a jeho výmery v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zák.

Pri rozhodovaní o tom, či obžalovanému je potrebné uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody alebo je možné podmienene odložiť výkon trestu odňatia slobody, krajský súd vychádzal predovšetkým z okolností prípadu t.j. zo všetkého, čo charakterizovalo skutok, spôsob jeho vykonania, zavinenie, prostredie a situáciu, za ktorej bol čin spáchaný a v neposlednom rade aj to, akú odozvu mal čin vo verejnosti. Súd prihliadal aj na osobu obžalovaného a jeho doterajší spôsob života. Nemožno totiž prehliadnuť, že obžalovaný sa v minulosti opakovane dostal do rozporu so zákonom. Z odpisu registra trestov vyplynulo, že obžalovaný má päť záznamov (od roku 1976 do roku 1983) pre rôznu trestnú činnosť, pričom na všetky odsúdenia sa vzťahuje právna fikcia, že sa na páchatela hľadí, akoby nebol odsúdený. Na strane druhej treba podotknúť skutočnosť, že boli spáchané trestné činy, pričom táto skutočnosť zostáva uvedenou právnou fikciou nedotknutá. Ak teda právna fikcia, že sa na páchatela hľadí, akoby nebol odsúdený, znamená v podstate právny zánik skutočnosti odsúdenia, neznamená to i zánik skutočnosti, že páchatel spáchal trestné činy. Takéto rozlišovanie týchto dvoch právnych skutočností opodstatňuje fakt, že ide o skutočnosti (udalosti) s rozdielnym obsahom, ktoré majú rozdielny význam o obsah. ...

S poukazom tak na okolnosti prípadu ako aj osobu obžalovaného krajský súd vyvodil, že uloženie iného trestu akým je nepodmienečný trest odňatia slobody neprichádza vôbec do úvahy. V tomto smere je preto odôvodnené také preventívne pôsobenie na obžalovaného, ktoré mu účinne zabráni v dopúšťaní sa trestnej činnosti, pričom je nevyhnutné na obžalovaného pôsobiť represiou v podobe nepodmienečného trestu odňatia slobody. Takýto druh trestu odráža v sebe nielen minulosť obžalovaného z hľadiska jeho postoja k dodržiavaniu jednotlivých spoločenských noriem, ale tiež jeho vývoj z hľadiska páchania trestnej činnosti.“

7. Sťažovateľ poukazuje na to, že všeobecným súdom sa nepodarilo preukázať, že spáchal trestné činy, ktoré sú mu kladené za vinu. Podľa sťažovateľa *na preukázanie viny páchatela totiž musia existovať priame, respektíve aspoň nepriame dôkazy, ktorých súhrn musí tvoriť logickú a ničím nenarušovanú sústavu vzájomne sa doplňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti skutku, v ktorom sa vidí trestný čin a usvedčuje z jeho spáchania páchatela, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Podľa mienky sťažovateľa pri posudzovaní viny páchatela trestného činu krivého obvinenia sa nestačí zaoberať iba otázkou, či osoba, ktorú štátne orgány krivo obvinili, skutočne spáchala trestný čin, prípadne či bola preň stíhaná a odsúdená. Orgány činné v trestnom konaní a trojstupňová kontrola súdov musia zároveň preukázať, či páchatel trestného činu krivého obvinenia skutok spáchal a či si bol vedomý toho, že obviňuje inú osobu nepravdivo.*

8. Podľa sťažovateľa došlo ku krivému obvineniu jeho osoby, sťažovateľ akýkoľvek skutok odmieta, k úmyslu sa nikdy nepriznal a nemožno ho spoľahlivo vyvodiť ani z iných dôkazov, lebo skutok krivého obvinenia nevykazuje známky

trestného činu. Všeobecné sudy podľa presvedčenia sťažovateľa postupovali nesprávne, ak v pochybnostiach kolidujúcich s demokratickými princípmi, v rozpore s platnými zákonmi, Listinou základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a dohovorom nerozhodli v prospech krivo obvineného a obžalovaného sťažovateľa.

9. Sťažovateľ sa k údajnému, podľa neho fikciou doručenému trestnému oznámeniu na adresu najvyššieho súdu alebo na adresu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pred orgánmi činnými v trestnom konaní, prokurátorom a súdmi nedoznal. Sťažovateľ trestný skutok krivého obvinenia prostredníctvom trestného oznámenia podľa jeho názoru nespáchal, fikciou odoslaný text s trestným oznámením nepodpísal vlastnou rukou, osobne neodoslal trestné oznámenie poštou, ale ani konkludentným pokynom prostredníctvom povereného, neznámeho kuriéra. Sťažovateľ osobne trestné oznámenie nedoplnil do zápisnice a akúkoľvek činnosť spojenú v tejto veci krivého obvinenia popiera.

10. Sťažovateľ uzavrel, že krajský súd nedokázal v rozsudku odôvodniť nezákonné rozhodnutie prokuratúry a súdov, iba opakovane uvádzal nezmyselné, tie isté pomýlené a nezákonné argumenty kozmeticky upravené poprehadzovaním slovosledu. Rozhodnutia všeobecných súdov boli a sú podľa neho od prvopočiatku v rozpore s platnými zákonmi, ústavou, dohovorom a listinou.

11. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 Ústavy SR rozsudkom Krajského súdu

v Bratislave č. k.: 4 To/74/2013 z 05.09.2013, [uznesením] Krajského súdu BA č. k.: 4 To/37/2012 zo dňa 26.4.2012 a rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k.: 3T/168/2011 z dňa 17.2.2012 porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k.: 4 To/74/2013 z 05.09.2013 a rozsudok Okresného súdu Bratislava č.k.: 3T/168/2011 z dňa 17.2.2012 sa zrušuje a vec sa Okresnému súdu Bratislava IV vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave... je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu... zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 156.300,- eur...

Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet právneho zástupcovi sťažovateľa.“

12. Sťažovateľ alternatívne navrhol vydať tento nález:

„Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 Ústavy SR rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k.: 4 To/74/2013 z 05.09.2013 porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k.: 4 To/74/2013 z 05.09.2013 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu Bratislava na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave... je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu... zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 300,- eur... za každý deň odňatia osobnej slobody v trvaní... 521 (päťstodvadsaťjeden) dní počnúc dňom 19.05.2011 o 5,30 hod. SEČ pozbavenia slobody vrátane dňa 22.10.2012 prepustenia na osobnú slobodu z výkonu trestu...

Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet právneho zástupcovi sťažovateľa.“

II.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre

nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

K namietanému porušeniu ústavných práv sťažovateľa rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 168/2011 zo 17. februára 2012 a uznesením krajského súdu sp. zn. 4 To 37/2012 z 26. apríla 2012

15. Bez potreby detailnejšieho skúmania obsahu rozsudku okresného súdu a uznesenia krajského súdu je nutné konštatovať, že (i) rozsudok okresného súdu bol v celom rozsahu zrušený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 To 74/2013 z 5. septembra 2013 a (ii) uznesenie krajského súdu bolo v celom rozsahu zrušené rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 22/2013 z 28. mája 2013. Sťažovateľom napádaný rozsudok okresného súdu, ako aj napádané uznesenie krajského súdu boli zrušené, a teda po právnej stránke ide o neexistujúce rozhodnutia, a preto nie je možné proti takýmto neexistujúcim rozhodnutiam brojiť sťažnosťou pred ústavným súdom.

16. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti namietaného porušenia ústavných práv sťažovateľa rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 168/2011 zo 17. februára 2012 a uznesením krajského súdu sp. zn. 4 To 37/2012 z 26. apríla 2012 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu ústavných práv sťažovateľa rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 To 74/2013 z 5. septembra 2013

17. Sťažovateľ namieta, že krajský súd rozhodol o vine a treste pre sťažovateľa bez preukázania spáchania trestného činu, ktorý mu bol kladený za vinu, a rozsudkom sp. zn. 4 To 74/2013 z 5. septembra 2013 porušil jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

18. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

19. Pri rozhodovaní orgánov verejnej moci (t. j. aj súdov) o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ako aj o vine a treste za spáchané trestné činy v konkrétnom právom upravenom procese je nevyhnutné akcentovať princípy demokratického právneho štátu formujúce každé takéto konanie. Tieto princípy nachádzame v ústave v čl. 46 a nasl. (právo na súdnu a inú právnu ochranu), ako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru (právo na spravodlivý proces).

20. Podľa stálej judikatúry ústavného súdu je účelom práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) zaručiť každému prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (porov. I. ÚS 290/08, II. ÚS 88/01, II. ÚS 145/08, III. ÚS 259/2010, IV. ÚS 159/07). Súd

nemusi rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (porov. v tomto zmysle IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

21. Povinnosť súdu v rámci riadneho procesného postupu (t. j. v zmysle procesnoprávných predpisov) zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v nimi rozhodovanej veci (bez ohľadu na jej prípadnú náročnosť) a s tým spojená povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, obe vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, sú jedny zo základných znakov ústavne aprobovaného postupu súdu a ochranou účastníkov konania pred svojvôľou súdu. V trestnom procese a rozhodovaní súdu o vine a treste to znamená, že súd musí riadne posúdiť, najmä či sa skutok stal, či tento skutok má všetky znaky niektorého trestného činu a aká je jeho právna kvalifikácia, či tento skutok spáchal obžalovaný, či je obžalovaný za tento skutok trestne zodpovedný, či trestnosť skutku nezanikla, či má byť uložený trest a aký. Tieto závery musia byť súdom riadne odôvodnené na základe vykonaného dokazovania (§ 119 a § 168 ods. 1 Trestného poriadku).

22. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je, ako už bolo uvedené, taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany a z ktorého musí byť bez ohľadu na to, či sa odvolací (prípadne dovolací) súd stotožní a inkorporuje odôvodnenie rozhodnutí inštančne nižších súdov, zrejme, že sa zaoberal a vyjadril k esenciálnym otázkam vzťahujúcim sa na ním prejednávanú vec a neuspokojil sa bez ďalšieho so závermi inštančne nižších súdov [pozri napr. Helle v. Fínsko, č. 20772/92, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 19. decembra 1997, bod 60; Rajkovič v. Chorvátsko, č. 50943/99, rozhodnutie ESLP z 3. mája 2001, bod 2].

23. Rozhodnutie všeobecného súdu musí obsahovať dostatok skutkových a právnych záverov, pričom tieto závery nesmú byť svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené.

24. Na tomto mieste je nutné pripomenúť, že ústavný súd, ktorého úlohou je v zmysle čl. 124 ústavy ochrana ústavnosti, nie je alternatívnou a ani ďalšou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (podobne už II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). V dôsledku toho sa úloha ústavného súdu obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi (vrátane ich procesného postupu) s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť preto predmetom kontroly zo strany ústavného súdu zásadne len vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a teda z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

25. Ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti považoval za kľúčové posúdenie, či vzhľadom na procesný postup krajského súdu v konaní o odvolaní, spôsob, ktorým krajský súd zdôvodnil svoj právny názor, a spôsob výkladu príslušných zákonných ustanovení, ktorými krajský súd zdôvodnil svoje rozhodnutie vzhľadom na zistený skutkový stav, nie je sťažnosť zjavne neopodstatnená.

26. Posudzujúc procesný postup krajského súdu v konaní o odvolaní sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že krajský súd vo veci sťažovateľovho odvolania konal zákonom predpísaným procesným postupom (§ 316 a nasl. Trestného poriadku). Postup krajského súdu plne korešpondoval so zákonnými požiadavkami kladenými na postup odvolacieho

súdu a požiadavkami kladenými ústavou a dohovorom na procesný postup všeobecného súdu.

27. Z formálneho hľadiska nemožno rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 To 74/2013 z 5. septembra 2013 pre účely posudzovania dodržania dikcie čl. 46 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru nič vytknúť. Rozsudok krajského súdu sp. zn. 4 To 74/2013 z 5. septembra 2013 spĺňa požiadavky vyplývajúce z príslušnej zákonnej reglementácie formálnej kvality rozhodnutia odvolacieho súdu tejto procesnej formy.

28. Čo sa týka skutkových a právnych záverov, a teda aj interpretácie a aplikácie ustanovení Trestného zákona odvolacím súdom a aj odôvodnenia rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 To 74/2013 z 5. septembra 2013, ústavný súd uzatvára, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil v skutkových a právnych záveroch rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 To 74/2013 z 5. septembra 2013 nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti. Krajský súd nijako nevybočil z medzí určených čl. 46 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil skutkové zistenia a svoj právny názor, aplikoval a interpretoval príslušné právne normy Trestného zákona v súlade s ich znením, obsahom i duchom. Krajský súd zároveň odpovedal na ťažiskové otázky dôležité pre spravodlivé rozhodnutie veci (vysporiadanie sa s argumentmi obžalovaného uplatnenými v odvolaní, vysporiadanie sa s výpoveďami svedkov, akcentovanie záverov k vykonaným dôkazom, odôvodnenie právnej kvalifikácie spáchaného skutku, odôvodnenie výšky a druhu trestu). Závery krajského súdu obsiahnuté v rozsudku sp. zn. 4 To 74/2013 z 5. septembra 2013 je následne potrebné považovať za výraz autonómneho rozhodovania krajského súdu v konaní o odvolaní. Postup a napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 4 To 74/2013 z 5. septembra 2013 sú v tomto smere ústavne konformné, nie sú svojvoľné (arbitrárne) alebo ústavne neudržateľné pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu aplikovanej právnej úpravy.

29. *Závery krajského súdu a ich odôvodnenie, ako aj postup krajského súdu v odvolacom konaní nie je možné hodnotiť ako arbitrárne a je nutné ich považovať, ako už ústavný súd uviedol, za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať. Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 To 74/2013 z 5. septembra 2013 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.*

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2015